

העוררת

דאר אל חכמה" – למתן שירותי חינוך ותרבות בע"מ חל"צ 514073030

ע"י ב"כ עוה"ד שמעון צח ואח'

מרח' כורי 2, מגדל הנביאים, חיפה 3304508

טל: 04-8643264 פקס': 04-8645826

- נ ג ד -

המשיב

משרד החינוך

ע"י ב"כ מלשכת היועצת המשפטית במשרד החינוך

רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים

טל: 02-5603740 פקס': 02-5603840

החלטה

בפנינו ערר על החלטות שניתנו על ידי מנכ"לית המשיב (להלן: "המנכ"לית") ביום 25.7.2022 במסגרתן הוחלט לבטל רישיונות לגני ילדים שמפעילה העוררת בבית חנינה, סמלי מוסד: 521765, 521773, 521732, 521716, 715466.

החלטות המנכ"לית

ההחלטות לבטל את הרישיונות התקבלו מהטעם שהעוררת לא שילמה לעובדי ההוראה שכר כדון – אי הפרשה לקרן השתלמות בהיקף של 85%, כדלקמן:

"ממצאי ביקורת שכר שנערכה לבעלות מלמדים כי הבעלות אינה משלמת לעובדי ההוראה המועסקים במסגרתה שכר כדון. בכך עולה חשש מהותי באשר לאיתנותה הפיננסית של הבעלות, היעדר עמידה בהתחייבות הבעלות כלפי עובדיה וכלפי משרד החינוך ולא ניתן להבטיח את הרמה הנאותה של הבסיס הכספי לקיום מוסד/ות החינוך. מהביקורת עולים ממצאים חמורים במרכיבי השכר הבאים: בגני ילדים – אי הפרשה לקרן השתלמות בהיקף של 85%".

עיקר נימוקי העוררת

בתמצית נציין את עיקרי הטענות העיקריות הרלוונטיות להחלטות ביטול הרישיונות נשוא הערר.

העוררת טענה כי עוד בשנת 2014 סוגיית אי הפרשה לקרן השתלמות התבררה במסגרת ביקורת שנערכה לעוררת והובהר כי מחמת סיבות דתיות מסרבים עובדי ההוראה כי יופרשו בעבורם כספים לקופת הגמל. משרד החינוך אף התבקש להוריד את רכיב קרן השתלמות מהתקציב שניתן לעוררת. ואכן הנושא הוסדר באותה עת. ביקורת נוספת נערכה בשנת 2018 וגם זו העלתה ליקויים בתשלומי ההפרשות. חלק מהליקויים תוקנו ובגין הנותרים קיזז משרד החינוך את הסכומים בהתאמה.

אולם כעת, לפי טענת העוררת עורך הביקורת הקשה עורף ולא היה מוכן לקבל הסברים מצידה, בעיקר בכל הנוגע לנושא הדתי בגינו העובדים אינם מעוניינים לקבל הפרשות לקרן תגמולים. בעקבות כך נחסם התקציב לעוררת לחלוטין החל מחודש יוני 2022.

זאת על אף שמדובר בהפרשים שעומדים על כ-3% מאחוז המותר בעמידה בהפרש שהוא 30%, כך שגם היחס להפרש בין תשלומי הפנסיה לעובדים שהוא עומד על הפרש בסך 18.3%, שהוא שיעור נמוך בהרבה מהאחוז המותר לעמידה בהפרש העומד על 50%.

בנוסף, הליקוי הנטען מתייחס להפרשה לתשלומי קרן התגמולים אולם מדובר בעובדים שלא מעוניינים לקבל הפרשות אלא מחמת אמונתם הדתית המוסלמית המונעת קבלת ריבית כעולה מ-90 ההצהרות עליהן חתמו העובדות ומהן התעלם המשיב לחלוטין. העוררת טענה כי מדובר בגננות ובסייעות ב-5 גני הילדים.

לטענת העוררת התגלו טעויות מהותיות ביחס למספר מועט של עובדי הוראה שביחס אליהם נרשמו בטעות אחוזי משרה שגויים וממילא יצרו הפרשי שכר גבוהים שבפועל אינם נכונים. למרבה הצער, בשימוע נציגת העוררת, הגב' סוהיר שלהוב, לא ידעה להסביר את הטעויות האלה מכיוון שאינה דוברת עברית, לא הבינה והיה לה קשה להסביר. העוררת שכרה יועץ מיוחד רו"ח אשרף זיתאוי ויחד עם ב"כ העוררת ידעו לעלות על הטעויות ולהסביר אותן. בפועל עם תיקון הליקויים ברישום הנתונים אין הפרשים מהותיים והם עומדים בטווח המותר.

לעמדת העוררת חסימת תקציב משרד החינוך יפגע בחוסנה הפיננסי. כן נטען שהמשיב יכל לקזז כספים שלא הופרשו מהתקציב ולהעביר אותם לעובדי הגן כפי שנעשה בשנת 2018. ובנוסף, אין בסעיף 9 לחוק הפיקוח כל התייחסות לתשלומי השכר לעובדי ההוראה ולא מדובר בעילה שמבססת ביטול רישיון ל-5 גנים.

עיקר נימוקי המשיב

בתמצית נציין כי לעמדת המשיב כפי שהועלתה בכתב התגובה, דין הערר להידחות מכיוון שאי ההפרשה לקרן השתלמות בהיקף של 85% מעלה חשש מהותי לאיתנותה הפיננסית של הבעלות לקיום מוסד החינוך. המשיב פרט את התשתית המשפטית שנוגעת לדרישות האיתנות הפיננסית, נוהלי הרישוי ונוהל ביקורת שכר במוסדות חינוך שאינם רשמיים (להלן: "נוהל ביקורת שכר").

הביקורת נפתחה בעקבות פניה של עובדת מיום 29.7.2020 על כך שהעוררת לא שילמה לה שכר ובכלל זה לא ביצעה הפרשה לקרן השתלמות. דו"ח איתנות פיננסית מיום 20.5.2021 העלה בבדיקה מדגמית ליקויים בתשלום שכר לעובדי ההוראה של העוררת וביום 26.5.2021 הודיע המשיב לעוררת כי עליה לבצע חישוב רטרואקטיבי של השכר המגיע לעובדיה ולשלם להם ולקופות את הסכומים המגיעים להם בגין שנים קודמות. כן הובהר לעוררת כי יתחיל הליך של ביקורת שכר בעניינה.

העוררת נדרשה לצרף מסמכים לשלב א' עד ליום 30.4.2022, להשלים בירורים עד ליום 31.5.2022 ולתקן ליקויים (שלב ב') עד 31.7.2022. ביום 31.5.2022 נשלחה לעוררת התראה על ביטול/אי מתן/אי חידוש רישיון ועל חסימת תקציב כי לא הושלמו המסמכים הנדרשים לסיום שלב א' עד למועד זה.

ביום 30.6.2022 נשלחה הודעה על שימוע לעוררת בנושא אי עמידה בדרישות ביקורת שכר ותיקון ליקויים.

ביום 7.7.2022 התקבלו מהעוררת המסמכים שנדרשו בביקורת השכר לשלב א'.

ביום 19.7.2022 הודיע מנהל אגף תקציב ומנהל במשיב לעוררת על חסימה מיידי של המשך תקצוב משרד החינוך והמלצה לא לחדש ולבטל את הרשיונות הקיימים. ממצאי שלב א' העלו ליקויים חמורים בתשלומים במספר רכיבים. ביום 26.7.2022 ניתנה ההחלטה בדבר ביטול הרשיונות.

ההחלטות לבטל את הרשיונות ניתנו לאחר שנשלחו לעוררת התראות מחמת הפרת תנאי הרשיון בתחום הכספי והימצאות ליקויים חמורים בגין הפרשות קרן השתלמות לעובדיה בהיקף של 85% בממוצע. נטען שפגיעה בתשלום שכר כדין לעובדים עלול לפגוע קשות בהשגת יעדים חינוכיים ורמת השכלה.

בנוגע לטענת העוררת כי הציגה 90 הצהרות של עובדים שוויתרו על הפרשות לקרן השתלמות מסיבות דתיות נטען כי הן אינן עומדות בדרישות מאחר שהן לא מאומתות ע"י עו"ד כדין ואין התייחסות לתקופת הוויתור. כן, אין בהן תאריך והודעה מפורשת על כך שהעובד ער להפסד הכספי הכרוך בויתור ההפרשה. כמו כן, לאור פניית אחד מעובדי העוררת מיום 29.7.2020 על כך שחתימתו על הצהרת הוויתור נעשתה מבלי שהיה מודע לתוכן ההצהרה עלה חשש כי כל יתר ההצהרות של העובדים נחתמו ללא ידיעתם על ויתור הזכות להפרשה. המשיב הפנה לפסיקה לפיה יש לתת משקל מועט לכתבי ויתור של עובדים על זכויותיהם.

דיון בפני הוועדה והשלמת מסמכים וטענות

ביום 15.11.2022 קיימה הוועדה דיון בנוכחות נציגי העוררת ונציגי המשיב. בתום הדיון נקבע בהתאם להסכמה שהושגה בין הצדדים, כי תוך 3 ימים יעביר המשיב את התנאים לבחינת עניינה של העוררת בניסיון לסיים את המחלוקת ללא הכרעה של הוועדה. בהחלטת יו"ר הוועדה מיום 30.11.2022 נקבע כדלקמן:

1. ב"כ המשיב ימציא תצהיר מטעם העובדת שחתמה על שני תצהירים שונים המתייחס לנסיבות החתימה על התצהיר וזאת תוך 7 ימים.
2. ב"כ העוררת רשאי להגיש תצהירים של עובדי העוררת חתומים בפניו בתוך 7 ימים בנוגע לקרנות השתלמות. ככל שלא יעשה כן, הוועדה תתייחס לתצהירים שבפניה.
3. ב"כ המשיב יגיש הודעה משלימה קצרה שמתייחסת אך ורק לחוב העלות בגין רכיבי השכר.

המשיב העביר הודעה בדבר חוב העוררת בגין רכיבי שכר. העוררת הגישה הודעה על תצהירים של העובדים ולאחר מכן תגובה והשלמה מטעמה לטענות.

ביום 7.2.2023 הגישה העוררת הודעה לפיה ביום 5.2.2023 ניתן פסק דין על ידי בית המשפט המחוזי בעתירה מינהלית שהגישה העוררת נגד המשיב (עת"מ 22-07-20273). נטען כי בפסק הדין ביטל בית המשפט את חסימת תקציב העוררת מחמת היות ההחלטה לא סבירה ולא מידתית. הוועדה תציין כי ההחלטה נשוא הדיון בעתירה מינהלית זו התייחסה להליך ביקורת על תשלומי הורים לשנת תשע"ט.

דיון והכרעה

לאחר שהוועדה שמעה את טענות הצדדים וחזרה ועיינה בכתבי הטענות ובכלל המסמכים שהוגשו, החליטה הוועדה לקבל את הערר מהנימוקים הבאים.

בהתאם להוראות חוק הפיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969 (להלן ולעיל: "חוק הפיקוח"), המבקש להקים ולנהל בית ספר חייב על פי חוק לקבל רשיון ממוסד החינוך להפעלת בית הספר. כך נקבע בסעיף 3 לחוק הפיקוח:

"לא יפתח אדם בית ספר ולא יקיימו אלא אם יש בידו רשיון לפי חוק זה ובהתאם לתנאיו ולא יפרסם אדם פתיחת בית ספר אם אין עליו רשיון כאמור (להלן-רשיון)".

המבקש רשיון נדרש לפנות בבקשה למנכ"ל משרד החינוך ולצרף לבקשתו את הפרטים הנדרשים על פי חוק. הבקשה נבחנת על ידי אגף לחינוך מוכר שאינו רשמי במשרד החינוך בהתאם להוראות חוק הפיקוח, לתקנות פיקוח על בתי ספר (בקשה לרשיון) התש"ל-1970, לכללי פיקוח על בתי ספר (מבחנים למתן רשיונות), התשל"א-1971 ולנוהלי משרד החינוך). בין היתר יש צורך לקבל אישור של משרד הבריאות, לקיים רמה נאותה של תכנית לימודים, הכשרת סגל, מבני גישה, לעמוד בתנאי בטיחות הנדרשים ולהראות בסיס כספי לקיומו של בית הספר (ר' בין היתר סעיפים 4-6 לחוק הפיקוח).

סעיף 9(א) לחוק הפיקוח, קובע כדלהלן:

(א) "לא יתן המנהל הכללי רשיון אלא אם הוא סבור כי תובטח רמה נאותה בהתאם לתקן ולנהוג בסוג בית-הספר שהבקשה מתייחסת אליו בעניינים המפורטים להלן:

- (1) תכנית הלימודים, מערכת השיעורים ומשך הלימודים;
 - (2) הכשרתם וכשרם המקצועי של סגל עובדי החינוך;
 - (3) מבני בית-הספר והגישה אליהם, החצר, מספר הכיתות וחדרי-הלימוד, הספח והשירות;
 - (4) תנאי הבטיחות בבית-הספר;
 - (5) הריהוט והציוד של בית-הספר;
 - (6) הבסיס הכספי לקיום בית-הספר.
- (ב) במתן החלטתו בדבר העניינים המפורטים בסעיף קטן (א), יתחשב המנהל הכללי בסוג בית הספר ובגילם וצרכיהם של התלמידים – הכל בהתאם לכללים שהתקין שר החינוך והתרבות בהתייעצות עם ועדת החינוך והתרבות של הכנסת".

בנוסף, מעניק חוק הפיקוח למנכ"ל המשיב את הסמכות לצוות בכתב על סגירת בית ספר אם הוא נוכח שבית ספר פועל ללא רשיון (סעיף 32 לחוק הפיקוח). צו סגירה יעמוד בתוקפו "עד אשר יבוטל על ידי המנהל הכללי או על ידי בית המשפט". הפרה של הוראות אלה היא עבירה פלילית שבצידה עונש מאסר של עד שנה (סעיף 33(א) לחוק הפיקוח). תכליתו של חוק הפיקוח היא ברורה – מעקב ובקרה על החינוך שניתן בבתי הספר ומתן כלי אכיפה להוראותיו באמצעות כלים אפקטיביים (בר"ם 5776/13 עמותת מקום להיות – בית הספר "המעין" נ' משרד החינוך (נבו, 26.8.2013)).

מטרתו של הליך הרישוי הוא :

"לוודא כי המוסד החינוכי עומד בסטנדרטים ראויים בהיבטים של בטיחות, בריאות, פדגוגיה ובהיבטים נוספים, שמטרתם להבטיח את טובת התלמידים".

ר' בר"ם 5776/13 עמותת מקום להיות – בית הספר מעין נ' מנכ"ל משרד החינוך, (נבו, 26.8.2013) בפסקה 16; ר' גם בר"ם 9954/16 משרד החינוך נ' בית ספר יפיע לחינוך ורוחה בע"מ (נבו, 3.1.2017).

מכוח סעיף 9(ב) לחוק הפיקוח קבע השר כללים למתן רשיון ובכלל זה מבחנים הנוגעים לבסיס הכספי לקדום בית הספר (ר' כללי פיקוח על בתי ספר (מבחנים למתן רשיונות), תשל"א-1971, להלן: "כללי הפיקוח").

נושא הפרשות לקרן השתלמות נבחן מול העוררת בשנים עברו והוסדר על יסוד תצהיר של הבעלות כי היא לא מפרישה כספים לקרן ההשתלמות ותצהירי העובדים (עמ' 4 ו-5 לפרוטוקול הדיון). סיבת אי ההפרשה לקרן השתלמות עבור העובדים היא דתית, ר' בדבריו של ב"כ העוררת בעמ' 4 לפרוטוקול הדיון :

"עו"ד שמעון צח :

מצפונית, הם לא, אסור לקחת ריבית וקרן השתלמות יש לה ריבית ומבחינת דת המוסלמית, זה אסור על פי הדת, הם לא רוצים את זה. אנחנו מוותרים על זה וזה בדיון מה שכתוב בתצהיר, בתצהירים שנתנו".

הובהר בדיון כי את התצהירים יש לשלוח מראש ומשרד המבקר שערך את הביקורת מטעם המשיב ביקש שיוגשו תצהירים חדשים מטעם העובדים מאומתים על ידי עו"ד (עמ' 7 לפרוטוקול הדיון).

הובהר עוד כי רק עובד אחד או שניים מכלל העובדים של העוררת לא חתם על תצהיר (עמ' 10 לפרוטוקול הדיון). המשיב הקפיד את הכספים שהיו אמורים להיות מועברים לעוררת והוא מתנהל ללא תקציב. עוד הובהר כי כספי התקציב שהוקפאו עולים על הפרשי השכר שהתגלו (ר' בעמ' 26-18 לפרוטוקול הדיון, בחינת הסכומים הרלוונטיים).

הגב' סוהיר שוואר, מנהלת המוסד שמפעילה העוררת העידה בפני הוועדה כי התצהירים של העובדים נחתמו בהתאם לדרישת המשיב בשנית מול עו"ד (עמ' 41 לפרוטוקול הדיון). בכל הנוגע לשאלה האם היא מכירה את העובדת בואן קוואסמה השיבה הגב' סוהיר שוואר כי היא עזבה את העבודה לפני 3 שנים (עמ' 44 לפרוטוקול הדיון). אולם גם עובדים שסיימו לעבוד אצל העוררת נקראו לחתום על התצהיר (עמ' 46 לפרוטוקול הדיון).

כאמור לעיל, המשיב טען כי ביום 29.7.2020 התקבלה במשיב פניה של עובדת שהלינה על כך שהיא לא קיבלה שכר ובכלל זה לא הפרישו לה כספים לקרן השתלמות. במכתב שהציג המשיב מצויין כי העובדת אכן חתמה על מסמכים לפיהם היא קיבלה את מלוא זכויותיה בתום לב אולם בדיקה שערכה העלתה כי לא הופרשו עבורה כספים לקרן השתלמות, פיצויים ותגמולים.

הוועדה קבעה בתום הדיון שנערך בפניה כי יומצאו תצהירים חדשים של העובדים ואכן אלו הומצאו. המשיב הגיש הודעה בדבר חוב העוררת בגין רכיבי שכר בה טען כי בנוגע לתצהיר מטעם הגב' ביאן קוואסמה בדבר נסיבות חתימתה על שני התצהירים, תצהיר מטעמה לא התקבל על ידי ב"כ העובדת עו"ד ניזאם גילאל המייצג עובדת זו בתביעת שכר שתכננה העובדת להגיש נגד העוררת, על אף הסכמתה הטלפונית לעשות כן. כן לא הוגש תצהיר של העובדת בדבר כך שהיא לא חתמה על תצהיר ויתור על קרן השתלמות. המשיב התייחס בהודעה זו לפערי שכר וטען כדלקמן:

"ניתן להבחין שחל גידול בגרעון הבעלות משנה לשנה. כמו כן מצטרפים הפערים שעלו בביקורת שכר ובנושא תשלומי הורים שנגבו בניגוד להנחיות משרד החינוך והבעלות ולהשיבם להורים, עובדה זו אף תקטיין את הכנסות הבעלות. לאור האמור לעיל עולה חשש לאיתנותה הפיננסית של הבעלות".

הוועדה סבורה כי היות וביסוד החלטות המשיב לבטל את הרשיונות עמדה טענה של עובדת אחת שטענה כי לא הופרשו עבורה הכספים לקרן השתלמות, ביטול הרשיונות היה מהלך לא מידתי ולא סביר ומשכך שומה על הוועדה להתערב בהחלטה.

המשיב הסכים לקבל תצהירים חדשים של העובדים ולערוך עליהם בדיקה מקדמית (עמ' 62 לפרוטוקול הדיון). לא הועלו טענות בעניין זה מצד המשיב לאחר קבלת התצהירים. אומנם בדיון נטען כי אם לאחר שתערך בדיקה פיננסית נוספת ימצא כי יש לעוררת איתנות פיננסית יוחזרו הרשיונות ולטענת המשיב בהודעתו מיום 12.12.2022 עולה חשש לאיתנותה הפיננסית של הבעלות, לא זו בלבד שעל פני האמור בהודעה בחינה זו נערכה על ידי המשיב בהסתמך על דוחות כספיים מהשנים 2018-2019, מדובר בבחינה שצריכה להתבצע מול העוררת, תוך מתן אפשרות להמציא מסמכים עדכניים ולהשמיע טענות טרם מתן החלטה בעניין זה. העוררת הלינה על כך בצדק בתגובה שהגישה ביום 20.12.2022 והתייחסה אף לנתונים עצמם שמופיעים בתחשיב. נדגיש כי הוועדה אינה מוצאת בטיעון מעין זה שהעלה המשיב בשלב זה של הדיון ככזה שיכול לבסס את החלטה שניתנה ושעומדת בפני הוועדה לדיון במסגרת הערר, החלטה שביסודה הטענה הנוגעת לאי הפרשת כספים לקרן השתלמות ותלונה של עובדת אחת בעניין.

בקשר עם טענת המשיב בדבר אי הפרשת כספים לקרן השתלמות לעובדת ספציפית והיות התצהיר עליו חתמה אינו אמת, בפני הוועדה עמדו שני תצהירים סותרים של העובדת (ר' בעמ' 50 לפרוטוקול דיון בסוגיית אמינות הטענות בנסיבות אלה). בנוסף, המשיב לא הגיש תצהיר נוסף של העובדת שמבסס את הטענות בעניין אי חתימתה על התצהיר כפי שהמשיב הודיע בדיון כי יעשה כן (עמ' 59 לפרוטוקול הדיון).

נדגיש כי בהתאם לפסיקה ולספרות, במצב של ביטול רשיון לפני שפקע תוקפו, נפגע אינטרס ההסתמכות של מקבל הרשיון, בעוד שבמצב של החלטה לגבי מתן רשיון, האינטרס של מבקש הרשיון הוא לכל היותר אינטרס של ציפייה

כללית לפעולה חוקית של הרשות המטפלת בבקשה (דפנה ברק-ארז "הגנת הציפייה במשפט המינהלי", עיוני משפט כז(1) תשס"ג 209, בעמ' 241).

הכלל הוא כי נדרשת זהירות יתר בשלילת רשיון קיים, להבדיל ממתן רשיון חדש, ר' בג"ץ 799/80 פנחס שלום נ' מינהל נפת פתח-תקווה משרד הפנים, פ"ד לו(1) 317 (1981):

"לא הרי ביטול רשיון, שכבר ניתן, כהרי מתן רשיון חדש. רשיון חדש, הרי הלכה פסוקה היא, שגם חשד מבוסס יכול - בדרך כלל - לשמש סיבה מספקת לסירוב רשיון; אולם באשר לביטול רשיון שכבר ניתן, סבורים אנו כי לאחר מתן הרשיון, אין לבטלו ע"ס חשד גרידא ללא חקירה...". מעניין כאן ניסוח אותה דעה על-ידי ד"ר א' ויתקון (שופט לשעבר) במאמר

"החוק, ההלכה והתודעה היהודית" דבר (19.10.81) לאמור:

"א. אך כאן לא היה עניין של סירוב לתת רשיון, אלא של ביטול רשיון קיים. וכפי שכל רוכל וחנווני יודע, לא הרי זה כהרי זה. גם הסירוב לתת רשיון צריך שיתקבל בדרך נאותה ומטעמים סבירים וענייניים, אך ביטולו של רשיון שריר וקיים הוא פגיעה כה חמורה בזכות קנויה של האזרח, עד שבדרך כלל אין להצדיקה אלא בשל הפרת תנאיו, ומכל מקום, רק על סמך טענות מבוררות ומוכחות. במקרה של ביטול יש להקפיד שבעתיים על קיום דיון הוגן".

וכן בדברי השופט לנדוי (כתוארו אז) בבג"ץ 24/56 [7], בעמוד 1209:

"דרושה זהירות יתר בשלילת רשיון (או באי-חידושו), להבדיל מאי-מתן רשיון חדש".

וכן השופט ברנזון בבג"ץ 379/72 [8], בעמוד 547:

"הדין בנוגע לאי-חידוש או לביטול רשיון קיים הוא יותר חמור מאשר דינו של סירוב למתן רשיון חדש"

ברוח דומה מתבטא גם השופט אשר בבג"ץ 575/76 [9], בעמוד 444:

"העותרת אינה מבקשת רשיון לתכשיר חדש ובלתי-ידוע אלא לחדש רשיון לתכשיר שיוצר ושוקק על-פי רשיון קודם זה שלוש שנים. ההגיון וחוש הצדק נותנים שבקשה להעניק רשיון חדש לראשונה אינה דומה לבקשת חידוש רשיון ושיקולים שמתקבלים על הדעת במקרה הראשון אינם טובים באותה מידה במקרה השני".

הדברים מקבלים משנה תוקף בעניינינו בשים לב לכך שמדובר בחמישה רשיונות שבוטלו במהלך שנת הלימודים בהחלטה שגררה גם הקפאת תקציב. הגישה המחמירה בנוגע לביטול הרשיונות צריכה להיות מיושמת בנסיבות דן בשים לב לפגיעה בהסתמכות ובציפייה הלגיטימית של העוררת, של העובדים הרבים המועסקים אצלה, של התלמידים שמתחנכים, וכן בשים לב לעובדה שההחלטה לא התבססה על הוכחה משכנעת שלא הותירה מקום לספקות סבירים כנדרש (ר' בעניין בג"ץ 56/76 ברמן נ' שר המשטרה, פ"ד לא(2) 287 (1977); דפנה ברק-ארז משפט מינהלי א 449 (2010) (להלן: "ברק-ארז")). ובעניינינו הציג המשיב תצהירים של עובדת שהאמור בהם סותר זה את זה ולא הוגש תצהיר חדש שמבסס את הטעון שהוצג בדיון מצד המשיב בנוגע לחתימה או אי החתימה של אותה עובדת על התצהיר.

כאמור לעיל, סוגייה זו נבחנה לפני שנים על ידי המשיב וההסדר לפיו העוררת מגישה תצהירים שמאשרים את אי ההפרשה לקרן ההשתלמות היה מקובל על המשיב. לא ניתן לשנות מהכללים למפרע מבלי ליידע את העוררת על כך מראש.

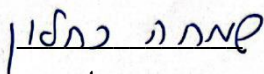
נוסיף כי מידת ההחמרה ביישומו של מבחן הראייה המינהלית משתנה בהתאם לשלב הרישוי שמדובר ברשיון חדש או ביטולו של רשיון קיים (ר' ברק ארז בעמ' 449 בג"ץ 237/81 **דעבול נ' עיריית פתח תקוה רשות הרשוי**, פ"ד לו(3) 365 376-377 (1982)).

לנוכח האמור וביישום הגישה האמורה, החלטנו לקבל את הערר. מצאנו כי החלטות המנכ"לית לבטל את הרשיונות אינן סבירות, ונפל בהן פגם ולכן יש מקום להתערבות הועדה בהחלטות. ההחלטות בדבר ביטול הרשיונות שהיו בתוקף ערב מתן ההחלטה מבוטלות.

סוף דבר, הערר מתקבל.

זכות ערעור לפי סעיף 14א לחוק הפיקוח לבית המשפט לעניינים מינהליים בהתאם לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין) התשס"א-2000.

ניתן ביום כ"ג באייר תשפ"ג, 14 במאי 2023.

שמחה כחלון
חברת ועדה

מיטל קורקוס, עו"ד
יו"ר הועדה

אפרת קפלון, עו"ד
חברת ועדה